

ترکیه و قطر، اینگونه قربانی شدند

تحلیل جام جم آنلاین از افشاگریهای آمریکا در باره حامیان داعش...

تحلیل جام جم آنلاین از افشاگریهای آمریکا در باره حامیان داعش
ترکیه و قطر، اینگونه قربانی شدند

جریان رسانه ای غربی در روزهای اخیر، پیکان تیز انتقاد خود را به سوی برخی شرکای عربی-اسلامی ائتلاف ضد داعش و مشخصاً، ترکیه، قطر و به شکلی عام تر، کشورهای ثروتمند عرب حوزه خلیج فارس نشانه رفته است. این انتقادها در محکومیت حمایت این کشورها از تروریست ها در حالی است که همزمان، جو بایدن معاون رئیس جمهور آمریکا، ترکیه را آشکارا حامی تروریست ها معرفی کرد.

سخنان هفته گذشته «جو بایدن» در باره نقش همپیمانان آمریکا در شکل گیری تروریست های داعش موجی از خشم سیاستمداران را در کشورهای منطقه در پی داشت. پس از انتقاد شدید رئیس جمهوری ترکیه از این سخنان، دولت امارات متحده عربی نیز خواهان عذرخواهی رسمی واشنگتن شده است.

انتقادات تند بایدن

به گزارش امروز یکشنبه خبرگزاری فرانسه، «جو بایدن» معاون رئیس جمهوری آمریکا در سخنانی که پنجشنبه شب در دانشگاه «هاروارد» در ایالت «ماساچوست» با موضوع سیاست خارجی آمریکا مطرح کرد، گفت: متأسفانه کشورهای همپیمان آمریکا در منطقه از جمله ترکیه مسوول بروز پدیده ای به نام «داعش» هستند.

وی افزود: همپیمانان منطقه ای واشنگتن، بزرگترین مشکل ما در سوریه شدند. ترک ها که دوست خوبی برای آمریکا هستند و رابطه خوبی هم با شخص «رجب طیب اردوغان» دارم، عربستان سعودی، امارات عربی متحده و برخی دیگر از کشورهای منطقه برای سرنگون کردن دولت بشار اسد در سوریه مصمم بودند که جنگ نیابتی شیعه و سنی راه بیاندازند. آنها به کسانی که با بشار اسد بجنگند، صدها میلیون دلار پول و ده ها هزار تن سلاح دادند. به کسانی که از کشورهای خارج برای پیوستن به القاعده و النصره می آمدند، کمک کردند و از افراط گرایان و پیکارجویانی که از کشورهای خارج قصد پیوستن به این گروه ها را داشتند، استقبال کردند.

رنجش و واکنش شرکای منطقه ای آمریکا

به دنبال این اظهارات، وزارت امور خارجه امارات متحده عربی از سخنان «جو بایدن» معاون رئیس جمهوری آمریکا در باره حمایت کشورهای همپیمان آمریکا به ویژه امارات از گروه تروریستی داعش تعجب کرد و خواستار عذرخواهی رسمی وی شد. «رجب طیب اردوغان» رئیس جمهوری ترکیه نیز در واکنش به سخنان معاون رئیس جمهوری آمریکا درباره نقش ترکیه در ظهور داعش خواهان عذرخواهی وی شد.

درست است که بعد از این سخنان، بایدن از اردوغان عذرخواهی کرد، اما آمریکایی ها پیام خود را به طرف های اسلامی-عربی ائتلاف رساندند. آن پیام این بود: کشورهای غیرعربی عضو ائتلاف باید جدیت بیشتری را در مقابله با داعش به خرج دهند و هزینه های بیشتری را متحمل شوند، در غیر این صورت، غربی ها ناچار به اعمال فشارهای بیشتری علیه همپیمانان خود خواهند شد.

افشاگری های دیلی تلگراف و فشارهای داخلی انگلیس

همزمان با این اظهارات و واکنش ها، روزنامه انگلیسی «دیلی تلگراف» نوشت، یک شهروند قطری تبار با نام «خلیفه محمد ترکی السبئی» در حال تامین مالی تروریست های فعال در سوریه و عراق است.

روزنامه دیلی تلگراف روز یکشنبه نوشت: به دنبال سربردن «آلن هنینگ» امدادرسان انگلیسی به وسیله گروه تروریستی داعش، فشار بر دولت انگلیس برای اقدام علیه کشورهای ثروتمند عرب حوزه خلیج فارس به دلیل حمایت مالی از این گروه تروریستی افزایش یافته است.

به نوشته این روزنامه، دو ژنرال بازنشسته و یک مقام ارشد پیشین امنیتی انگلیس مدعی شده اند که حمایت های کشورهای چو قطر و عربستان سعودی سبب ایجاد گروه های افراطی و تروریستی همانند گروه داعش شده است.

روزنامه انگلیسی افزود: این مقامات ارشد نظامی گفته اند که اقدام نظامی علیه داعش برای شکست دادن تهدیدات این گروه تروریستی کافی نیست و بایستی از دولت انگلیس خواست که فشار بر کشورهای عرب حوزه خلیج فارس را برای مقابله با افراط گرایی، با خفه کردن شبکه های مالی و ایدئولوژی های افراطی که سوخت رسان این گروه هستند، افزایش دهد.

به نوشته این روزنامه، تحقیقات صورت گرفته نشان می دهد که ده ها میلیون پوند برای ایجاد و تحرک بخشیدن به گروه های داعش و القاعده از سوی ثروتمندان کشورهای حوزه خلیج فارس در حالی که رهبران این کشورها چشم های شان را بسته

بودند، پرداخت شده است.

این روزنامه انگلیسی افزود، یک ارتباط قوی میان یک شبکه قطری و گروه های تروریستی در سوریه و عراق وجود دارد.

چرا غربی ها وارد انتقاد از شرکای خود شدند؟

پیش از اینکه رسانه های غربی نوعی خودانتقادی را درباره ائتلافی ضدتروریستی آغاز کنند که بسیاری از اعضای آن به وضوح از تروریسم حمایت کردند و می کنند، بسیاری از ناظران و تحلیلگران تحولات مربوط به مبارزه با تروریسم در منطقه، هشدار داده بودند که این ائتلاف از عدم شفافیت، تناقض در عملکرد اعضا، اختلافات داخلی و قرائت های کاملاً مغلو و معکوس از نفس پدیده تروریسم و بدتر از همه سابقه سیاه برخی اعضای این ائتلاف در حمایت از تروریست های منطقه از جمله گروه تروریستی داعش، رنج می برد و این نقاط ضعف بیش و پیش از آنکه اجازه ائتلاف سازی واقعی را بدهد، مجمع پریشان و از هم گسیخته ای را گرد هم آورده است که به نمایش شباهت دارد.

اکنون چه چیزی باعث شده است که برخی رسانه های غرب و همچنین برخی مقام های آمریکایی مانند جو بایدن معاون رییس جمهور آن کشور در قالب افشاگریهای خود، به انتقاد از شرکای ائتلاف ضد داعش بپردازند؟

طرح چند ملاحظه برای پاسخ این سوال ضروری است:

1- سستی برخی کشورهای عضو ائتلاف ضد داعش مانند ترکیه و به تعویق انداختن نحوه مشارکت باعث شد که غربی ها در حسن نیت شرکایی مانند ترکیه و قطر تردید کنند و با طرح سوالاتی درباره تعلل این شرکا، آسیب شناسی از ائتلاف کم اثر ضد داعش آغاز شود و درک نقاط ضعف آن در میان شخصیت های غربی و همچنین جریان رسانه ای غرب، لازم به نظر آید.

2- سربریده شدن یک انگلیسی دیگر در روز گذشته در سوریه توسط داعش، باز هم مساله حمایت برخی دست های پنهان و آشکار از داعش را به سطح آورد و همانگونه که قتل دو آمریکایی به ائتلاف سازی آمریکا منجر شد، قتل امداد رسان انگلیسی هم رسانه های انگلستان را وارد فاز افشاگری کرد. روی دیگر سکه این اقدام رسانه ای غرب در واقع، دادن پاسخی به افکار عمومی غربی ها درباره علل ادامه حیات و جنایات داعش با وجود ادعای غرب مبنی بر داشتن عزمی جدی برای نابود کردن آن است. در حقیقت با این افشاگری، رسانه های غربی می خواهند بگویند نباید علت ادامه رفتار جنایتکارانه تروریست های سوریه و عراق را در عملکرد طرف های غربی ائتلاف ضد داعش دید، بلکه انگشت اتهام را باید به سوی شرکای شرقی یا همان کشورهای اسلامی و عربی شریک در ائتلاف و حامی گذشته داعش (به طور مشخص ترکیه و قطر) دراز کرد.

3- غرب تلاش می کند با طرح همدستی برخی شرکای خود با داعش، آنها را برای همکاری جدی تر تحت فشار بگذارد و با توجیه اتهام مستقیم علیه همپیمانان، به آنها این پیام را بدهد که در صورت عدم همکاری یا سستی و کم کاری، رویکردهای تنبیهی در انتظار آن دسته از شرکای ائتلاف خواهد بود که حمایتشان از داعش مسجل است و می توان با رویکرد رسانه ای افشاگرانه بدون کمترین هزینه ای برای غرب، آنها را آماج انتقادهای قرار داد.

4- غرب نمی خواهد به تنهایی هزینه های مادی، لجستیک و نظامی حمله به داعش را بر دوش بکشد. درست است که کشورهای غربی از خاک ترکیه و قطر به عنوان پایگاه برای حمله به داعش استفاده می کنند اما این بدان معنا نیست که ماموریت کشورهایی مانند قطر و ترکیه قرار است به همین جا ختم شود و هزینه دیگری را نباید متحمل شوند.

غربی ها خوب فهمیده اند که ترکیه و قطر در سال های اخیر در محدوده عراق و شام و به ویژه در سوریه، از شبه نظامیان به جای نیروهای برانداز علیه بشار اسد، عناصری پرورش داده اند که دیگر برایشان ارتش اسد و خبرنگار آمریکایی و امداد رسان انگلیسی تفاوتی نمی کند. در حقیقت، غربی ها و به طور مشخص آمریکا و انگلیس، ترکیه و قطر را در طغیان تروریست های تکفیری علیه خود مقصر می دانند و به نظر می رسد انتظار دارند این دو کشور، همانگونه که از تروریست ها در طول سه سال گذشته حمایت کردند، با همان انگیزه به جدال رودررو با جریان تکفیری یاعی وارد شوند.

در واقع، تاریخ یک بار دیگر تکرار می شود. زمانی، القاعده، ابزار موثر آمریکا برای مبارزه با اتحاد جماهیر شوروی کمونیست بود و چند سال بعد به تهدیدی برای آمریکا و غرب یا دستکم بهانه ای برای اشغالگری مجدد در افغانستان تبدیل شد تا القاعده آمریکایی این بار در صدر تهدیدهای امنیت ملی ایالات متحده قرار گیرد.

شاید بتوان نقش عربستان را در پرورش القاعده یک بار دیگر در تربیت و طغیان داعش به دست ترکیه، قطر و عربستان سعودی بازخوانی کرد؛ کشورهایی که حالا دوباره مجبور می شوند مهره ای مانند داعش را با چرخشی که رسواگر سیاست خارجی وابسته آنان است، کنار بگذارند و علف هرز کاشته شده به دست خود را دوباره از ریشه درآورند.

باید منتظر آینده بود و دید که شریکان دزد و رفیقان قافله، هزینه پاییدن بر چنین عبثی را چگونه نزد ملت های خود توضیح خواهند داد.

جام جم آنلاین- جواد ارشادی